

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про затвердження Порядку примусової реалізації майна для погашення
заборгованості перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз
України» та її дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання
природного газу на підставі ліцензії”

1. Опис проблеми

Законом України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» було встановлено мораторій на застосування примусової реалізації майна державних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких частка держави становить не менше 25 відсотків, в частині примусової реалізації майна, що забезпечує ведення виробничої діяльності цими підприємствами, а також акцій (часток, паїв), що належать державі в майні інших господарських товариств і передані до статутних фондів цих підприємств.

Встановлення такого мораторію унеможливило стягнення у примусовому порядку заборгованості у повному обсязі зі споживачів за природний газ (загалом по Україні понад 23 млрд грн (включаючи 3,4 млрд грн заборгованості 45 підприємств державного сектору економіки), що негативно впливало на фінансовий стан Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» і її дочірніх підприємств. Крім того, були відсутні ефективні механізми впливу на підприємства-боржники.

Законом України від 16 липня 2015 р. № 627-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» було встановлено, що дія мораторію, визначена частиною першою статті 1 Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна», не поширюється на застосування примусової реалізації майна (за виключенням об'єктів, що відповідно до закону не підлягають приватизації, а також підприємств, перед якими у держави є підтверджена в установленому порядку заборгованість з відшкодування різниці в тарифах на теплову енергію та послуги з опалення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню) для погашення заборгованості перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та її дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання природного газу на підставі ліцензії. Порядок реалізації майна встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Умови і порядок виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), що відповідно до закону підлягають примусовому виконанню у разі невиконання їх у добровільному порядку, визначає Закон України «Про виконавче провадження».

Відповідно до зазначеного Закону порядок реалізації арештованого майна боржника залежно від його виду визначається, зокрема, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку та Міністерством юстиції України.

Таким чином, реалізація положень Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» потребує прийняття Урядом акта законодавства, який має встановити порядок примусової реалізації майна, на яке цим Законом знято мораторій.

З метою реалізації вимог Закону України від 16 липня 2015 р. № 627-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» Фондом державного майна розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку примусової реалізації майна для погашення заборгованості перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та її дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання природного газу на підставі ліцензії».

2. Цілі прийняття акта

Основною метою розробки проекту акта є реалізація вимог Закону України від 16 липня 2015 р. № 627-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» в частині визначення механізму та способу примусової реалізації окремих видів майна державних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких частка держави становить не менше 25 відсотків, для погашення заборгованості перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та її дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання природного газу на підставі ліцензії.

3. Оцінка альтернативних способів досягнення встановлених цілей

Першою альтернативою до запропонованого регуляторного акта може бути така – залишити усе без змін. Це може призвести лише до консервації існуючої проблеми і жодним чином не сприятиме її вирішенню, враховуючи ті обставини, що залишення без змін чинного законодавства України не створить процедур для стягнення у примусовому порядку заборгованості у повному обсязі з боржників на користь НАК «Нафтогаз України» і, як наслідок, покращення фінансового стану компанії.

Можлива і друга альтернатива – внесення змін до Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» шляхом прийняття відповідного акта законодавства.

Проте законодавець шляхом прийняття Закону України від 16 липня 2015 р. № 627-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» вже визначив спосіб фактично повного погашення заборгованості перед НАК «Нафтогаз України» (її дочірніми підприємствами) окремими суб'єктами господарювання державного сектору економіки шляхом примусової реалізації майна таких суб'єктів господарювання у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Таким чином, найбільш оптимальним способом досягнення встановлених цілей є прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку примусової реалізації майна для погашення заборгованості перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та її дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання природного газу на підставі ліцензії».

Запропонований регуляторний акт визначить механізм та спосіб примусової реалізації майна державних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких частка держави становить не менше 25 відсотків, для погашення заборгованості перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та її дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання природного газу на підставі ліцензії, а також створить дієві інструменти щодо стягнення заборгованостей за природний газ із споживачів та ефективні механізми впливу на підприємства-боржники.

4. Опис механізмів і заходів для вирішення проблеми

Цей проект регуляторного акта врегулює процедурні питання щодо примусової реалізації майна (за виключенням об'єктів, що відповідно до закону не підлягають приватизації, а також підприємств, перед якими у держави є підтверджена в установленому порядку заборгованість з відшкодування різниці в тарифах на теплову енергію та послуги з опалення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню) для погашення заборгованості перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та її дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання природного газу на підставі ліцензії.

Зокрема, згідно з цим проектом нормативно-правового акта буде здійснюватися примусова реалізація нерухомого майна та інших основних засобів виробництва, що забезпечують ведення виробничої діяльності державних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких частка держави становить не менше 25 відсотків, шляхом проведення електронних торгів, а також визначається організатор таких торгів та їх учасники.

Також проектом акта передбачається врегулювання процедурних питань щодо передачі майна на реалізацію, забезпечення його збереження, а також проведення електронних торгів.

5. Обґрунтування можливості досягнення встановлених цілей у разі прийняття регуляторного акта

Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується.

Оцінка можливості впровадження регуляторного акта та виконання його вимог суб'єктами господарювання і органами державної виконавчої служби є високою.

Реалізація регуляторного акта не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

Очікуваними наслідками дії регуляторного акта не передбачено нанесення шкоди суб'єктам господарювання.

Витрати коштів та часу для суб'єктів господарювання і держави є мінімальними та пов'язані з підготовкою документів, необхідних для реалізації положень проекту регуляторного акта, державним виконавцем у порядку, визначеному законодавством.

Впровадження цього нормативно-правового акта дасть змогу створити умови для стабілізації фінансового стану НАК «Нафтогаз України», яке можливе шляхом надання Компанії дієвих інструментів стягнення заборгованості споживачів за природний газ та ефективних механізмів впливу на підприємства-боржники.

Періодичність здійснення державного контролю та нагляду за додержанням вимог регуляторного акта встановлюється відповідно до актів законодавства.

Запровадження зазначеного регуляторного акта забезпечить високу ймовірність досягнення поставлених цілей.

6. Очікувані результати

Впровадження цього регуляторного акта дасть змогу:

запровадити механізм примусової реалізації окремих видів майна державних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких частка держави становить не менше 25 відсотків, для погашення заборгованості перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та її дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання природного газу на підставі ліцензії;

створити умови для покращення фінансового стану НАК «Нафтогаз України» (її дочірніх підприємств);

сприяти погашенню дебіторської заборгованості перед НАК «Нафтогаз України» (її дочірніми підприємствами) без застосування судових процедур стосовно окремих суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Від впровадження регуляторного акта негативних результатів не очікується.

Опис прогнозованих вигод та витрат у разі прийняття регуляторного акта:

Об'єкт впливу	Вигоди	Витрати
Держава	<p>Запровадження механізму та способу примусової реалізації окремих видів майна державних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких частка держави становить не менше 25 відсотків, для погашення заборгованості перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та її дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання природного газу на підставі ліцензії.</p> <p>Забезпечення реалізації пункту 23е Меморандуму про економічну та фінансову політику для стабілізації фінансового стану Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України».</p>	Додаткові витрати відсутні
НАК «Нафтогаз України» та її дочірні підприємства	<p>Запровадження механізму та способу примусової реалізації окремих видів майна державних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких частка держави становить не менше 25 відсотків, для погашення заборгованості перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та її дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання природного газу на підставі ліцензії.</p> <p>Стабілізація та покращення фінансового стану Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України».</p> <p>Стягнення дебіторської заборгованості у судових процедурах у разі неможливості погашення такої заборгованості у добровільному порядку.</p>	Додаткові витрати відсутні
Суб'єкти господарювання	<p>Запровадження механізму та способу примусової реалізації окремих видів майна державних підприємств та господарських товариств, у статутних капіталах яких частка держави становить не менше 25 відсотків, для погашення заборгованості перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та її дочірніми підприємствами, що здійснювали постачання природного газу на підставі ліцензії.</p> <p>Зменшення кредиторської заборгованості перед Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та її дочірніми підприємствами.</p> <p>Сприяння у вирішенні питань щодо погашення кредиторської заборгованості перед НАК «Нафтогаз України» (її дочірніми підприємствами) без застосування судових процедур.</p>	Додаткові витрати відсутні (реалізація майна забезпечується органами державної виконавчої служби)

Таким чином, на підставі аналізу вигод та витрат можна зробити висновок про доцільність запровадження такого регулювання.

7. Обґрунтування строку чинності акта

Обмежень строку дії регуляторного акта немає, що дасть змогу розв'язати проблему та досягти намічених цілей. Строк чинності регуляторного акта – відповідно до законодавства після прийняття його Кабінетом Міністрів України.

8. Показники результативності акта

Показниками результативності цього регуляторного акта є:

- кількість виконавчих проваджень;
- кількість майна, на яке звернено стягнення і яке підлягає примусовій реалізації;
- обсяг надходжень коштів від продажу майна, на яке звернено стягнення і яке підлягає примусовій реалізації;
- кількість суб'єктів господарювання, на які поширюватиметься дія акта;
- рівень поінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень регуляторного акта.

9. Заходи для відстеження результативності регуляторного акта

Стосовно регуляторного акта здійснюватиметься базове, повторне та періодичне відстеження.

Базове відстеження здійснюється до дня набрання чинності регуляторним актом. Базове відстеження результативності може бути здійснене після набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження здійснюється через рік після набрання чинності актом, але не пізніше ніж через два роки.

Періодичне відстеження здійснюється раз у три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Визначені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюються із значеннями аналогічних показників, визначених під час повторного відстеження.

У процесі відстеження встановлюється кількісне та якісне значення для кожного показника результативності, визначеного під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове, повторне та періодичне відстеження здійснюються на основі показників і даних, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

В. о. Голови Фонду

Д. Парфененко